

อำนาจตุลาการ

อำนาจตุลาการ

อำนาจตุลาการ ทำหน้าที่ในการพิจารณาคดีต่าง ๆ เพื่อความยุติธรรมในสังคม ศาลประเภทต่าง ๆ ที่มีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ การพิพากษาเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมายในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ปัจจุบันศาลของไทยแบ่งออกเป็น 4 ศาลได้แก่

1. ศาลยุติธรรม เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีความทั่วไป ยกเว้นเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอื่นตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายได้บัญญัติไว้ศาลยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ

1. ศาลชั้นต้น เป็นศาลเริ่มต้นในการพิจารณาคดีในขั้นตอนแรกศาลชั้นต้นพิจารณาทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งทั่วไป เช่น ศาลอาญา ศาลแพ่ง เป็นต้น ทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดเมื่อมีข้อพิพาทก่เกิดขึ้นต้องมาฟ้องร้องที่ศาลชั้นต้นก่อน

2. ศาลอุทธรณ์ เป็นศาลที่ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยคดีจากศาลชั้นต้นเนื่องจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่พอใจในคำพิพากษา และได้ขออุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นอันหมายถึงขอให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยคดีดังกล่าวอีกครั้งเพื่อให้เกิดความยุติธรรม

3. ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุดของประเทศทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคดีความที่ได้รับพิพากษาโดยศาลอุทธรณ์แล้วคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่พอใจในคำพิพากษาและได้ขอให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง ศาลฎีกาจะพิจารณาคดีดังกล่าวเป็นครั้งสุดท้าย คำตัดสินของศาลฎีกาถือเป็นสิ้นสุด ศาลฎีกาในประเทศไทยมีศาลเดียวตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

2. ศาลปกครอง เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยตนเอง หรือข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน ซึ่งเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ

3. ศาลทหาร เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหาร รวมทั้งพิจารณาพิพากษาคดีอื่น ๆ ตามที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้การแต่งตั้งตุลาการศาลทหารและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งจะมีการบัญญัติไว้

4. ศาลรัฐธรรมนูญ เป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในข้อขัดแย้งในสาระของรัฐธรรมนูญมีองค์คณะพิพากษา 9 ท่าน